

[H. C. Toft.]

vi havde disse lovforslag til første behandling, anførte jeg, hvor stort et tilskud der ville blive til statshusmandsbrug efter den nye lov. Dengang betvivlede den højtærede landbrugsminister mine tal, men jeg tror, at den højtærede minister efter de oplysninger, vi har fået fra ministeriet, må erkende, at de tal, jeg fremførte, var rigtige.

Axel Sørensen: Jeg skal på det radikale venstres vegne anbefale de stillede ændringsforslag og de to lovforslag til vedtagelse.

Ændringsforslagene er stillet af landbrugsministeren og tiltrådt af et flertal, regeringspartierne og venstres medlemmer af udvalget, hvorimod det konservative folkeparti ikke har ment at kunne deltage i indstillingen. Partiet har ikke selv stillet ændringsforslag, men har gennem en udtalelse i betænkningen udtalt sig imod lovforslagene som helhed, idet man betegner udlånene som fejlinvesteringer af statens midler.

Derudover har man fra denne side ønsket forkøbsretten begrænset og henstiller, at dette sker allerede nu, til trods for at den højtærede landbrugsminister har nedsat en landbokommission, der får til opgave at undersøge hele landbrugets forhold. Man kunne derfor godt have ventet lidt med at erklære sig for modstander af en bedre jordfordeling til gavn for landbougdommen.

Det radikale venstre vil gøre sin indsats for en bedre jordfordeling, der kan komme en større part af landbougdommen til gode, ikke mindst fordi disse unge ved deres oplæring og uddannelse har følt sig tiltrukket af landbruget og landmandens gerning.

I de senere år er der af folketinget gennemført love, der har til formål at række dansk landbougdom en hånd som en slags hjælp til selvhjælp. Det sker ved, at der på mange måder ydes hjælp fra det offentlige, for at de unge kan nå frem til de højeste stillinger igennem de fornødne studier. Af samme grund føler mit parti sig forpligtet over for den del af landbougdommen, der ud over sin egen opsparing ikke har udsigt til nogen økonomisk bistand. Jeg vil håbe, at den nu nedsatte

landbokommission igennem sit arbejde må nå til en afklaring på hele vort hovederhvervs forhold med henblik på fremtiden. At det forinden har været rimeligt at forenkle visse retningslinjer inden for vor udstyknings- og lånelovgivning, finder vi rimeligt, og jeg kan derfor anbefale de stillede ændringsforslag.

Kristian Kristensen: Jeg udtalte ved første behandling tilfredshed med de ændringer, der ved lovforslaget var sket i statshusmandsloven. Jeg kan derfor anbefale de to lovforslag med de ændringsforslag, som er stillet af den højtærede landbrugsminister og tiltrådt af et flertal i udvalget.

Fuglsang: Jeg kan på mit partis vegne anbefale de to lovforslag og de af ministeren stillede ændringsforslag. Vi er af principielle grunde for denne lovgivning, som vi ønsker forbedret, medens de konservative understreger, at de ud fra deres principielle synspunkter er imod.

Jeg vil gerne, bl. a. på baggrund af de konservatives udtalelser i betænkningen om at begrænse statens udlånsvirksomhed og statens forkøbsret, rejse et enkelt spørgsmål. De konservative foreslår i denne udtalelse — åbenbart for at skåne de store godsers jordbesiddelser — at oprettelsen af nye brug bør begrænses til nyindvundne arealer samt til tyndtbefolkede dele af Sønderjylland. Der siges ganske vist, at det skal være nyindvundne arealer af god beskaffenhed, men vi har jo en række eksempler på, hvilke betingelser sådanne nybyggere ofte må begynde med. Jeg kan bare fra den egn af landet, hvor jeg bor, nævne Lille Vildmose og Birkelse Søenge ved Gjøl.

Samtidig med at staten opretter brug, sker der imidlertid et stigende antal køb af især de største, men også af de mindre ejendomme af ikke-landmænd. Det er til dels velbeslæede bykapitalister, som er i stand til at betale mere end landbrugets egne unge, og som i øvrigt derved er med til at drive ejendomspriserne i vejret. Der findes også eksempler på, at sådanne købere via aktieselskabsformen omgår bestemmelsen om, at ingen må erhverve mere end to ejendomme. Motiverne til denne trafik er vel i almindelighed ønsket om en god, solid pengeanbringelse; dernæst spiller som al-